

ἢ τὰς δημοσίας δρόμους, δι' ὧν διέβαινε τὸ ἐμπόριον, ἐξήτει ἐκείναι ἐκθλίψη παρὰ τῶν πραγματευτῶν ὅσα ἤθελε δυνήθη. Δὲν ἐτόλμα ὅμως νὰ ἐκφοβίση ὀλοτελῶς τὸν ἐκεῖθεν διαβαίνοντα πραγματευτὴν μὲ τὰς πραγματείας τε, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ πάλιν, ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐλλείψεώς τε δὲν ἤθελε δυνήθη πλέον νὰ ἐκθλίψη τί. Τὸ ἐμπόριον ὅμως κατὰ πολλὰ ἐζημιῶτο.

§. 41.

Διωρίσθησαν λοιπὸν Τελώνια (Κεμέρκια), καὶ ἐφευρέθησαν ἄλλαι διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διετάραττον πολλὰ τὸ ἐμπόριον. Ἐξ αὐτῶν ἦτον εἰς τὰς ἐνδοτέρας Γερμανικὰς πόλεις, τὰς ὁποῦσιν σημαντικὰς τὸ Δίκαιον τῆς Ἐκφορτίσεως¹). Αὗται αἱ πόλεις ἐφρόντισαν, διὰ τῆ ἐκ τῆ ἐμπορίας ἀποκτηθέντος αὐτῶν πλέτε, νὰ ἀπολαύσωσι παρὰ τῶν ἐκάστοτε πτωχῶν Ἀυτοκρατόρων τὸ προνόμιον, ὥστε ὅλαι αἱ ξέναί πραγματεῖαι, αἱ ὁποῖαι ἤθελον νὰ διαβῶσι κατ' εὐθείαν δι' αὐτῶν, ἔπρεπε νὰ πωλῶνται ἐν τινι διωρισμένῳ καιρῷ, (συνήθως ἐν τρισὶν ἕως ὀκτὼ ἡμέραις). μάλιστα ἐκτείνετο ἀκόμη μακρότερα αἱ πραγματεῖαι ἔπρεπε νὰ ἐκφορτίζωνται εἰς τινὰς Ἀγοράς ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ μετακομισθῶσι μακρότερα δι' ἐντοπίων ἀμαξῶν ἢ πλοίων, ὥστε νὰ κερδήσωσι τὸ ἀγώγιον τῆς μετακομίσεως, τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς ἡῦξανε ἐκ ὀλίγον πρὸς ζημίαν τῆ ξένης. Αἴτη ἡ διάταξις σώζεται ἔτι καὶ τώρα ὡς τὸ πάλαι εἰς πεμπόλλας πόλεις ἐμπορικὰς τῆς Γερμανίας.

§. 42.

Ἐπειδὴ ἡ ὑποδοχὴ καὶ ἡ ἐξαποσολὴ τῶν διερχομένων πραγματειῶν προξενεῖ κόπον εἰς τὸν Διαπομπὸν, καὶ πολλοὶ ζῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἐπιτήδευμα, εἶναι ἐπόμενον, τὸ

¹) Stapelgerechtigkeit, ἢ Stapelrecht, ὀνομάζεται τὸ προνόμιον, τὸ ὁποῖον ἔχει τις πόλις, τῆ νὰ ἐκφορτίζωνται ἐν αὐτῇ ὅλαι αἱ ἀλλοχόθεν ἐρχόμεναι πραγματεῖαι, καὶ ἡ νὰ πωλῶνται ἐκεῖ, ἢ ἐκεῖθεν νὰ μετακομίζωνται μακρότερα εἰς ἄλλας τόπους, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ §. ἐξηγεῖται. ὁ μεταφραστὴς λοιπὸν τὸ ὀνόμασε Δίκαιον τῆς Ἐκφορτίσεως.

τὸ νὰ πληρῶνται δι' αὐτὴν τὴν φροντίδα. Ὁ μισθὸς ὅμως δι' αὐτὸ δὲν εἶναι προσδιορισμένος, καὶ πολλάκις ἐξήρτηται ἐκ τῆς ἐνδόσεως τῆς Παραγγέλλοντος, καὶ τῆς Διαπομπῆς· διότι ἐνίοτε συμβαίνει νὰ δίδῃ τις Παραγγέλλον μόνον $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ κ.τ.λ. τὰ ἑκατὸν εἰς τὴν τιμὴν τῶν πραγματειῶν, καὶ τις Διαπομπὸς ὅμως δὲν θέλει νὰ δεχθῇ τὴν Διάπεμψιν ὀλιγώτερον ἀπὸ 1, $\frac{1}{2}$ καὶ $\frac{1}{3}$ τὰ ἑκατὸν. Εὐρίσκονται ὅμως ἱκανοὶ Διαπομποὶ εἰς πολλὰς πόλεις, οἱ ὅποιοι δέχονται τὴν προτέραν ποταπὴν συνθήκην. Πολλοὶ Διαπομποὶ ὅμως λαμβάνουσι 2 τὰ ἑκατὸν τῆς τιμῆς. Τὸ συμβαίνει συχνάκις εἰς τὴν Ὀλλάνδαν, ὅταν ὁ Παραγγέλλον δὲν συμφωνήσῃ πρότερον περὶ αὐτῆς μετὰ τῆς Διαπομπῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι ὠφέλιμον νὰ τὸ κάμνῃ πάντοτε ὁ Παραγγέλλον, ὅτε δίδει τὰς πρώτας ὑποθέσεις τε εἰς τινὰ ἐτι ἀγνώρισον αὐτῷ Διαπομπόν.

§. 43.

Ὁ πραγματευτὴς ὅμως δὲν πρέπει, διὰ τὴν ὀλίγην ἀμοιβήν, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ ἓνας Διαπομπὸς, νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ἐμπιστεύῃ τὰς πραγματείας τε εἰς αὐτὸν πρὸς μακροτέραν ἀποσολὴν, καὶ νὰ ἀφήσῃ ἓνα ἄλλον Διαπομπόν, τὸν ὁποῖον γνωρίζει πιστόν, διότι ζητεῖ πλειοτέραν πληρωμὴν διὰ τὸν κόπον τε. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁ Διαπομπὸς, ὅστις ἀναδέχεται τὴν Διάπεμψιν διὰ πολλὰ ὀλίγον προμήθευτρον, θεωρεῖ συνήθως ταύτην τὴν ὀλίγην πληρωμὴν ὡς εὐκαιρίαν μόνον, νὰ κερδήσῃ ἀπὸ ἄλλα ἔξοδα συμβαίνοντα εἰς τὴν Διάπεμψιν. Λογαριάζει λοιπὸν ἐν πλῆθος ἢ ἐδ' ὅλως, ἢ κατὰ μέρος μόνον γενόμενα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἀνξάνουσιν ὑπερβολικὰ εἰς ἐκείνας τὰς Ἀγοράς, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι κατασημένοι τελωνικοὶ φόροι, τῶν ὁποίων δὲν εἶναι γνωστὸς τις τελωνικὸς πίναξ (ταρίφα). Πρὸς τέτοις πολλάκις ὁ Διαπομπὸς ἔχει φιλικὰς σχέσεις μετὰ τῶν ὑπηρετῶν τῆς Τελωνίᾳ, καὶ ἠμπορεῖ νὰ πληρώσῃ πολλὰ ὀλίγον φόρον διὰ τὰς εαλθείσας αὐτῷ πραγματείας, εἰς δὲ τὸν αὐτῆς Παραγγέλλοντα λογαριάζει ἢ μόνον ὀλοκλήρον τὸν χρεωσέμενον τελωνικὸν φόρον, ἀλλὰ καὶ πλείονα τέτε.

Τὸ κέρδος ἐνὸς τοιούτου Διαπομπῆς ἀξάνει ἐτι μᾶλλον εἰς τοιαύ-

τοιαύτας Ἀγορὰς, ἔνθα κρινέει τὸ Δίκαιον τῆς Ἐκφορτίσεως, ὡς ἀνωτέρω περιέγραψα. ἔδῳ ἔχει εὐκαιρίαν εἰς τὴν ἐμβίβασιν καὶ ἐκβίβασιν ἐκ τῶν πλοίων, ἢ εἰς τὴν ἐπιφόρτισιν καὶ κάμην πλῆθος ἀπὸ μικρὰ κέρδη. Τότε ἔχει ποτὲ ἔδῳ ποτὲ ἐκεῖ καὶ διορθῶν τι, τὸ ὁποῖον ἐμβαίνει εἰς τὸν λογαριασμὸν μὲ ἀΰξησης. Ἐν ἄλλο ὅμως ἀκόμη μεγαλύτερον κέρδος προξενεῖται εἰς αὐτὰς εἰς τοιαύτας τόπους, ὅπως ἀπαιτῶσι τὰ περιζατικά, καὶ συμφωνηθῶσιν ἄλλα πλοῖα ἢ ἀμάξια, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Διαπομπὸς συμφωνεῖ τὸ ἀγώγιον. Ἐξ αὐτῶν κερδαίνει πολλάκις 5 καὶ ἔτι πλείονα τὰ ἑκατόν. Ἐν συντόμῳ τελευταῖον θέλει φανῆναι, ὅτι ὁ λογαριασμὸς τῶν ἐξόδων εἰς τὸν Διαπομπὸν, τὸν ἀναδεξάμενον τὴν διάπεμψιν τῶν πραγματειῶν διὰ $\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατόν, καὶ εἶναι πολλάκις πολλὰ μεγαλύτερος, παρ' ὅτι ἤθελεν εἶναι εἰς ἕνα ἄλλον εἰλικρινῆ Διαπομπὸν, ὅστις ἐξήτει 2 εἰς τὰ ἑκατόν. Ὅθεν πολλὰ σπανίως σφάλλει τις, θεωρῶν δικαίως ὡς ὑποπτον τὸν Διαπομπὸν ἐκεῖνον, ὅστις προβάλλει καὶ διαπέμψη τὰς πραγματείας ἐπὶ πολλὰ μικρὰ τινι ἀμοιβῇ, μὲ τὴν ὁποίαν μόλις δύναται καὶ ζῆση ὡς τίμιος ἄνθρωπος.

§. 44.

Ἐκ τῶν ἀπάντων εἶναι φανερόν, ὅτι δι' ἕκαστον καλὸν πραγματευτὴν εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖον, καὶ ἐξετάζει ἀκριβῶς εἰς τὰς δρόμους, δι' ὧν διαβαίνουσιν αἱ πρὸς διάπεμψιν διδόμεναι πραγματεῖαι τε, περὶ πάντων τῶν τελωνικῶν φόρων καὶ ἄλλων τελῶν, καὶ καὶ κάμην τὰς θεμελιώδεις σημειώσεις τε εἰς τὰς λογαριασμοὺς τῶν ἐξόδων τῶν Διαπομπῶν τε, ὥστε αὐτοὶ, διὰ καὶ μὴ βλάβῃ τὸ καλὸν τῶν ὀνομα, καὶ μὴ τολμήσωσι καὶ κάμωσι προσθήκας εἰς τὰ ἐξοδα. Ἄριστα χρησιμεύουσιν εἰς τῆτο τὰ ἐμπορικὰ ταξείδια, τὰ ὁποῖα ἐμπληρῶσι πολλὰς ἄλλας σκοπὰς.

Ἐμπό-

Ἐμπόριον συντροφῶν.

§. 45.

Εἰς τὴν μεγάλην ποικιλίαν τῆ ἐμπορεύεσθαι, καὶ εἰς τὰς πολλὰ διαφόρους ὑποθέσεις, τὰς ἐν αὐτῷ περιπλεκομένας κατὰ τὰς καιροὺς ἡμῶν, πολλάκις συμβαίνει, ὅτι πραγματευτῆς τις δὲν ἔχει πάντοτε ἰκανὸν κεφάλαιον, διὰ νὰ ἔμβη εἰς ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὅποια δύνανται νὰ φέρωσιν αὐτῷ κέρδος. Νὰ πραγματευθῆ μὲ ξένα χρήματα, δὲν εἶναι δι' αὐτὸν ὠφέλιμον, διότι δὲν θέλει νὰ δεχθῆ ὑποχρεώσεις, αἱ ὅποια ἠμπορεῖ νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν ἢ μόνον πολυέσοδοι, ἀλλὰ πολλάκις καθόλου φθοροποιαί. Ἐπειδὴ πολλοὶ πραγματευταὶ ἐνίστε διὰ τῆτο δίδωσιν πίσιν, διὰ νὰ εὕρωσι πίσιν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν εὐκαιρίαν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ κάμωσι κατάχρησιν εἰς αὐτήν. Εἰς ἄξιός ἀνθρώπος ὅμως, ὅς τις δὲν ἔχει πολλὰ μεγάλας, ἢ τελάχισον διὰ τὴν πληθὺν τῶν ὑποθέσεων τῶν, δὲν ἔχει ἰκανὰς δυνάμεις χρηματικὰς, πρέπει νὰ προκρίνη διὰ νὰ ζητήσῃ ἀνθρώπον τίμιον καὶ ἔμπειρον εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆ ἐμπορίας, ὅς τις δύναται νὰ αἰξήσῃ τὸ ἐμπορικὸν κεφάλαιον μὲ ἀσφαλῆ μέσα.

§. 46.

Πολλάκις ὅμως εἰς πραγματευτῆς ἔχει μὲν χρήματα ἰκανὰ διὰ νὰ ἠμπορῆ νὰ ἀντιπαλαίῃ τὰς γύρας τῆ ἐμπορίας τῆ αἰσθάνεται ὅμως, ὅτι δὲν ἔχει τὰς ἀναγκαίαις εἰδήσεις, αἱ ὅποια χαρακτηρίζουσι τὸν τέλειον πραγματευτήν. Φοβεῖται λοιπὸν νὰ ἐκτανθῆ πολὺ καὶ κυρίως νὰ μὴ σφάλῃ. Δισθανόμενος τοῖστῳ τρόπῳ, ὅτι ἔχει ἀτελεῖς ἐμπορικὰς γνώσεις, ἐπιθυμῶν νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπόριον, καὶ ἐλπίζων δι' αὐτῶ νὰ κερδήσῃ, εὕρισκει ἕνα ἀνθρώπον, ὁ ὅποιος δὲν ἔχει μὲν τόσον μεγάλον κεφάλαιον, ὡς αὐτὸς, αἱ εἰδήσεις τῶ ὅμως εἶναι πολλὰ μεγαλύτεραι, παρὰ αἱ ἐδικαί τῶ. Καὶ αὐτὸν τὸν γνωρίζει ὡς ἀνθρώπον δίκαιον καὶ φιλόπονον. Ἐπεταὶ λοιπὸν, ἕνα τοῖστῳ ἀνδρὰ πολλὰ ἀρμόδιον δι' αὐτὸν, νὰ τὸν συμπαρακάβῃ εἰς τὰς ὑποθέ-

I

ποθέ-

ποθέσεις τε. Τότε αὐτὸς ἀναπληροῖ μὲ τὰς εἰδήσεις τε, ὅσον πλεονάζει ὁ ἄλλος κατὰ τὸ κεφάλαιον.

§. 47.

Ἡ πάλιν πραγματευτὴς τις ἔχει μὲν ἐμπορικὰς εἰδήσεις καὶ χρηματικὴν δύναμιν ἰκανὴν, ἵνα ἐνεργήσῃ τὸ ἐμπόριόν τε· αἱ ὑποθέσεις τε ὅμως αὐξάνουσιν ἐπικερδῶς τόσον πολλὰ, ὥστε δὲν ἔμπορει νὰ τὰς διοικήσῃ χωρὶς μεγάλης σενοχωρίας καὶ ἀδιακόπης ἐργασίας. Πρὸς τέτοις γηράσκει, ἢ ἀρρώσῃ, ἢ πρέπει νὰ ταξειδεύῃ συνεχῶς διὰ τὰς ὑποθέσεις τε. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ πληρεξουσιότητα εἰς τὴν ὑπηρέτας τῆ ἐμπορίας τε. Τῆτο ὅμως φαίνεται εἰς αὐτὸν δυσάρεστον, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ εὔρῃ τινὰ ἰκανὸν εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ τὰς ὑποθέσεις ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Δι' αὐτὰς τὰς αἰτίας, καὶ πολλάκις διὰ πολυχρόνιον προσωπικὴν φιλίαν γεννῶνται αἱ συντροφίαι μεταξὺ τῶν ἰδιωτικῶν ἀνθρώπων. Ὁ κοινωνὸς μιᾶς τοιαύτης συντροφίας λέγεται **Σύντροφος**.

§. 48.

Τοιαῦται συντροφίαι καθίστανται διὰ τακτικῶν συμφωνητικῶν μεταξὺ τῶν συντρόφων· ἔχι δὲ πάντοτε μὲ ἴσα μερίδια τῆ κέρδους ἢ τῆς ζημίας, ἀλλὰ συνηθίζεται πολλάκις, ὅταν π. χ. εἰς πραγματευτὴς δέχεται τινὰ ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τῆ ἐμπορίας τε, νὰ δίδῃ αὐτῷ μόνον $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, ἐνίοτε δὲ $\frac{1}{5}$ καὶ ἔτι ὀλιγώτερον ἐκ τῆ γενομένης κέρδους, αὐτὸ τὸ ὀλίγον εἰς ἕνα μεγάλον ἐμπορικὸν οἶκον εἶναι τολλάκις μεγάλης ποσότητος. Ὅταν καθίσταται τις συντροφία, πρέπει νὰ κοινολογῆται δημοσίως. Τῆτο γίνεται συνηθῶς διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἐξαιρέτως δὲ καὶ μόνον πρὸς εἰδοποίησιν, διὰ τῶν λεγομένων ἐγκυκλίων γραμμάτων, σελλομένων πρὸς ἐντοπίκας καὶ ξένους πραγματευτάς.

§. 49.

Ὁ, τι ἂν συμφωνήσῃ εἰς σύντροφος μετὰ τινος ἄλλου, ἢ ὑπογρά-

πογράψη κ.τ.λ. ὑποχρεῦνται εἰς αὐτὸ καὶ οἱ λοιποὶ σύντροφοι. Εἷς σύντροφος ἀποδέχεται μίαν καμπιάλην διὰ τῆς ὑπογραφῆς: π. χ. Α καὶ συντροφία, ὅθεν αὐτὴ πρέπει νὰ πληρωθῇ ὑπὸ τῆς συντροφίας αὐτῆς ἀπροφασίως.

Διὰ τῆτο ἀναγκαίως χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἑνὸς συντροφοῦ. Ἐπειδὴ ἂν αὐτὸς εἶναι δόλιος, καὶ ζητῇ διὰ λογαριασμὸν τῆς συντροφίας νὰ βάλῃ χρήματα κατὰ μέρος διὰ τὸν ἑαυτὸν τε, ἢμπορεῖ κατ' ὀλίγον νὰ φέρῃ εἰς τὴν συντροφίαν μεγάλην ζημίαν, μάλιστα νὰ τὴν καταστήσῃ εἰς χρεωκοπίαν. Τοιαῦτα παραδείγματα δὲν εἶναι μόνον εἰς τὴν ιδέαν, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν, εὐρίσκονται εἰς τὸ ἐμπόριον συνεχῶς. Κάποια συντροφία ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ ποταπὴν χρεωκοπίαν, καὶ ὁ σύντροφος παύρησιάζεται ἔπειτα μὲ μεγάλην λαμπρότητα, καὶ γυρίζει μεγαλητέραν ποσότητα εἰς τὰς ὑποθέσεις τε, παρ' ὅτι ἠδύνατο ἴσως ἢ συντροφία πρότερον νὰ γυρίσῃ. Ἡξεύρω παραδείγματα, ὅπερ ὁ εἷς σύντροφος, ἐν ᾧ ὁ ἄλλος εὐρίσκετο εἰς μακρυνὰ ταξείδια, ἐνήργει τὰς ὑποθέσεις ἐπιτήδες μὲ τοιαύτην ἀταξίαν, ὥστε ἠδυνήθη νὰ πωλήσῃ ὅλας τὰς πραγματείας, καὶ ἔφυγε μὲ τὴν ποσότητα. Μαθὼν τῆτο ὁ εἷς τὰ ταξείδια εὐρισκόμενος σύντροφος, ἔτρεξε ταχέως εἰς τὴν πατρίδα τε, ὅπερ ἀντὶ τῆ καταληφθέντος ἐμπορίου τε, εὗρε μὲγάλα χρέη, γενόμενα ὑπὸ τῆ δολίε καὶ ἤδη φυγάδος συντρόφου, τὰ ὅποια ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ τὰ πληρώσῃ ὡς ἠδύνατο.

§. 50.

"Όταν ὁ εἷς σύντροφος ὀλίγον ψηφῶν τὰ ὑποθέσεις, ἀφίνει νὰ τὰς ἐκτελέσῃ ὁ ἕτερος σχεδὸν ὅλας, εἶναι κακὸν διὰ τὸν πρῶτον. Ἐὰν τὸ κοινῶς ἐνεργούμενον ἐμπόριόν των δὲν εἶναι πολλὰ σημαντικόν, καὶ πρὸς τῆτοις ἕκαστος αὐτῶν ἔχῃ νὰ τρέφῃ ἰδίαν οἰκονομίαν μὲ μεγάλην οἰκογένειαν (φамиλίαν), τότε καὶ διὰ τῆς δύο εἶναι κακόν. Διότι δὲν δύνανται νὰ χωρισθῶσιν, ἐπειδὴ ἤθελε κοινολογηθῇ παραπολὺ ἢ τῆ ἑκάστος κεφαλαίε κακὴ κατάσασις, καὶ ἀμφοτέροι ἤθελαν χάσῃ τὴν πίσιν (τὸ κρέδιτον).

Εἶναι πολλὰ σύνηθες, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ἀρχηγὸς ἑνὸς ἐμ-

πορίς ἢ χήρα νὰ θέλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἐμπόριον μὲ τὴν βοήθειαν ἑνὸς συντρόφου, ἵνα κερδαίνῃ τὸ ἐλάχιστον τόσα, ὥστε νὰ ἡμπορῇ νὰ ζῇ, χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃ τί ἐκ τῆ καταληφθέντος κεφαλαίου, ἢ πολλάκις ἵνα δυνηθῇ νὰ παραδώσῃ ποτὲ εἰς τὸς προβαίνοντας νῆες τῆς ἐν διατεταγμένον καὶ ἐνεργῶμενον ἐμπόριον. Ἄξιον λύπης εἶναι ὅμως, νὰ βιβῆται τὸσα παραδείγματα εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις, πῶς κάποια χήρα, ἢ τις ἠδύνατο νὰ ζῇ ἐκ τῶν τόκων τῆ ὑπὸ τῆ ἀνδρός τῆς καταληφθέντος κεφαλαίου, ἐκπίπτει εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε καὶ μὲ τὸν πλέον συνεσταλμένον τρόπον, μόλις δύναται ἐφεξῆς νὰ ζῇ μὲ τὴν οἰκογένειάν τῆς, ἐν ᾧ ὁ πρόωγος σύντροφος λάμπει εἰς τὰ περιστατικὰ τῆς τύχης τῆς. Ἐν γένει εἶναι κακὸν, ἐν τοιαύταις περιστάσεσι νὰ ἐμπιστεύσῃ τις τὸ ἐμπόριον τυφλὰ εἰς σύντροφόν τινα, ὃς τις ἐργάζεται τότε συνήθως μόνον δι' ἑαυτὸν, τὰς δὲ ὑποθέσεις τῆς χήρας ἐνεργεῖ μὲ μεγαλύτεραν παραμέλειαν.

§. 51.

Ὄταν διαλύηται συντροφία τις, πρέπει νὰ γίνηται τῆτο δημοσίως, καὶ καθ' ἣν τάξιν συνηθίζεται ἐν ἐκάστῳ τόπῳ. Κατὰ τινὰς τόπους τῆς Γερμανίας, οἱ σύντροφοι ὀφείλῃσι νὰ φανερώσωσι τὴν διάλυσιν τῆς συντροφίας των εἰς τὸ Κριτήριον, καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων δηλοποιεῖται δημοσίως ἡ διάλυσις. Ἐκ τῶν συντρόφων ἐπιφορτίζεται τις μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν χρεῶν, ὃς τις ἐξομαλίζει τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ χρεῖα τῆς συντροφίας.

Τῆτε δὲ γενομένη, δὲν εἶναι πλέον ὁ εἰς σύντροφος ἰπὸχρεος εἰς τὰς πράξεις τῆ ἄλλης συντρόφου, μήτε ἀπολογεῖται εἰς τὸ ἐξῆς ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

§. 52.

Ἐν ἄλλο εἶδος τῆ ἐμπορευέσθαι, τὸ ὁποῖον πολλὰ ὁμοιάζει μὲ τὸ συντροφικὸν ἐμπόριον, καὶ ἐπειδὴ ἐκλαμβάνεται πολλάκις καταχρηστικῶς ὡς τοῖστον, προξενεῖ πολλὰς φιλονεικίας. τῆτο εἶναι ἡ σιωπηρὰ συντροφία (Commandite). Ἦγεν εἰς πραγματευ-

τῆς,

της, ἢ πᾶς ἄλλος πλεῖσιος ἄνθρωπος, εἰς τὸ ἐνδότερον χώρας τινός, ἢ εἰς μεγάλας πόλεις, ἔχων πολλὰ διὰ τὰς ὑποθέσεις τε χρήματα, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὰ μεταχειρισθῇ εἰς αἰτὰς ὅλα κατὰ τὸ θέον, θέλει μὲ τὰ περιττὰ νὰ κάμῃ ἔτι ἰδιαιτέραν τινὰ πραγματείαν. Ὄθεν ἐκλέγει ἓνα ἄνθρωπον, διὰ τὸν ὁποῖον πιστεύει ὅτι ἔχει ἀρκετὴν ἐμπισοσύνην καὶ ἰκανότητα, εἰς τὸ νὰ κάμῃ ἐπικερδῆ ἔργα μὲ τὰ δοθέντα αὐτῷ χρήματα. Ὁ πρῶτος λέγεται Κομμανδιτῆς (Commandittist), ὡς αὐτεργὸς τῆς κομμανδίτας, ὁ δὲ τελευταῖος Κομμανδιτάριος (Commanditair).

§. 53.

Μιὰ τοιαύτη κομμανδίτα καθίσταται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

Ὁ κομμανδιτῆς δηλοποιεῖ δι' ἐγκυκλίᾳ γράμματος, ὅτι δίδει τῷ δεῖνι π. χ. 5000 φλωρία ὡς κομμανδιτάριον, καὶ ὅτι διὰ ταύτην τὴν ποσότητα, εἰν τύχη νὰ ζημιώσῃ τὸ ἐπιτήδευμα, ἀποκρίνεται.

Εἰς προσεκτικὸς κομμανδιτῆς προσίθῃσιν ἔτι, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἀπολογηθῇ, δι' ἄλλο τι, εἰ μὴ διὰ μόνην αὐτὴν τὴν ποσότητα, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ κομμανδίτα δὲν ἔχει βάσιν συντροφικῆς ἐμπορίας. Ἢμπορεῖ νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὸν καιρὸν τῆς διαρκείας τῆς κομμανδίτας, εἰν τι συμβεβηκὸς δὲν τὴν διαλύσῃ προτιότερα.

Μετὰ τοιαύτην δηλοποίησιν ἕκαστος πραγματευτῆς, ὅς τις κάμνει συναλλάγματα μὲ αὐτὴν τὴν κομμανδίταν πρέπει νὰ ἠξεύρῃ, πῶς νὰ διατάξῃ τὴν μετ' αὐτῆς ἀγωγὴν τε, καὶ ἐξαιρέτως πόσῃν πῖσιν δύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτήν. Διότι εἰν τύχη νὰ δυστυχῇ ἡ κομμανδίτα, οἰδανειζαὶ δὲν ὑπέγῃσιν πρὸς τὸν κομμανδιτῆν, ὅς τις Ἢμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀκόμη μιλλιόνια, ἀλλ' ὀφείλῃσιν νὰ ζητήσωσιν εἰς τὴν σωρείαν (μάσσαν) τῆς κομμανδίτας, τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἦτον μόνον 5000 φλωρία.

Πᾶς κομμανδιτῆς, πρέπει νὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν προσοχὴν, εἰν θέλῃ νὰ μένῃ ἀνενόχλητος ἐν πάσῃ ἐνδεχομένῃ περιστάσει τῶν ὑποθέσεων.

§. 54.

Ὅμως εἶναι πλέον παρά ἀληθές, ὅτι ἡ κομμανδίτα δὲν καθίσταται πάντοτε κατ' αὐτὸν τὸν διορισμένον τρόπον ὡς προεγράφη. Εἰς τὴν αὐτῆς εἰδοποίησιν λέγεται, ὅτι ἡ κομμανδίτα καθίσταται ὑπὸ τῆ *A* μὲ σημαντικὸν κεφάλαιον διὰ χρόνες: λ. χ. 10 καὶ θέλει διοικεῖται ὑπὸ τῆ *B*.

Εἰς μίαν τοιαύτην ἀδιόριστον εἰδοποίησιν ἔπεται, ὅτι οἱ δανεισταὶ τοιαύτης κομμανδίτας, εἰὰν τύχη νὰ χρεωκοπήσῃ δύνανται νὰ ζητήσωσιν ὁμῶς καὶ παρά τῆ κομμανδιτῆ, καὶ νὰ φανερώσωσι τόσον μεγάλον κεφάλαιον ὡς ἀνήκον τῇ κομμανδίτῃ, ὅσον ἔχει ὁ κομμανδιτῆς. Τότε μεταχειρίζεται ὡς καθυλικὸς σύντροφος, καὶ πρέπει νὰ δώσῃ εἰς τὴν σωρείαν (μάσσαν) ὀλόκληρον τὸ κεφάλαιόν τε.

Ἀφ' ἧ χρεωκοπήσῃ ἡ πρώτη κομμανδίτα, καὶ ὁ κομμανδιτῆς, θέλει νὰ κατασῆσῃ δευτέραν, ὀφείλει νὰ μεταχειρισθῇ τὸν αὐτὸν προσεκτικὸν τρόπον, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ. Πρέπει νὰ διορίσῃ ἐν αὐτῇ τὸ κεφάλαιον, τὸ εἰς τὴν κομμανδίταν μερίδιόν τε κ. τ. λ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ κομμανδιτῆς παριστάνει δύο πρόσωπα, ἦγεν ὡς κοινωὶὸς καὶ μὴ κοινωνὸς τῆς κομμανδίτας.

Ὅταν θέλῃ ὁ κομμανδιτῆς νὰ διαλύσῃ τὴν κομμανδίταν, ἀκολουθεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἐν τῇ ἐμπορικῇ συντροφίᾳ.

§. 55.

Ἐδὼ ἀνήκει νὰ εἰπωμεν τι ἀκόμη καὶ περὶ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν συντροφιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἔχουσι πολλοὶ μετοχὴν, καὶ διαφέρουσι πολὺ ἀπὸ τὰς ἰδιωτικὰς συντροφίας.

Τοιαῦται συντροφίαι εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Ὀλλάνδαν, Δανίαν καὶ πρότερον εἰς τὴν Γαλλίαν κ. τ. λ. καὶ ἐνεργῶσι τὸ ἐμπόριον δημοσίως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς σεβαστῆς πολιτείας των εἰς τόπους μακρυνῆς, τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ τὸ ἐνεργήσωσιν ἕτως ἄνθρωποι ἰδιωτικοὶ διὰ τὴν ἔκτασίν τε. Ἐπειδὴ ἀπαιτῶνται δι' αὐτὸ πολλὰ μεγάλα κεφάλαια, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ συγχωρῶνται νὰ ἐμβῶσι πολλοὶ κοινωνοὶ εἰς τοῖστον ἐμπόριον.

Ζητεῖ-

Ζητείται δι' αὐτὴν ἐν διωρισμένον κεφάλαιον, μὲ τὸ ὁποῖον σοχάζονται, ὅτι δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ὑποθέσεις ἐπικερδῶς. Ἐπειδὴ δὲ ἕκαστος κοινωνὸς δὲν θέλει, ἢ δὲν ἔχει δύναμιν νὰ καταβάλλῃ εἰς τοῖστον ἐμπόριον ὁμοίας ποσότητος, ἐφευρέθη ἐκ τῆς προπρόντως τὸ μέσον, νὰ διαιρέσωσιν ὅλον τὸ ἀπαιτούμενον κεφάλαιον εἰς πολλὰ ἴσα μερίδια, καὶ νὰ δοθῇ τὸ ἐλεύθερον εἰς καθ' ἓνα τόσον ἐντόπιον ὅσον καὶ ξένον πραγματευτὴν, ἢ ἄλλον ἰδιωτικὸν ἄνθρωπον, νὰ λάβῃ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μερίδια ὅσα θέλει. Διὰ αὐτὰ τὰ μερίδια ἐκδίδονται ἀποδεικτικά γράμματα, τὰ ὁποῖα λέγονται Ἀκτία (Actien), καὶ ἕκαστον αὐτῶν εἶναι, π.χ. εἰς τὴν Δανίαν ποσότητος 500 ταλήρων, Καθ' εἰς λοιπὸν ὅς τις ἀγαπᾷ ἢμπορεῖ νὰ λάβῃ ἐξ αὐτῶν, ὅσα θέλει.

§. 56.

Αὐτὰ τὰ ἀποδεικτικά γράμματα πωλῶνται, καὶ μὲ αὐτὰ μεταβαίνει ἢ ἐν τῇ συντροφίᾳ κοινωνία εἰς τὸν ἀγοραστήν. Ἐὰν τὰ περιστατικά δεικνύσιν, ὅτι ἡ συντροφία μέλλει νὰ κάμῃ μεγάλον κέρδος, τὰ ἀποδεικτικά γράμματα πωλῶνται μὲ κέρδος· εἰς δὲ τὸ ἐμπόριον δίδῃ κακὰς ἐλπίδας, τὰ γράμματα πωλῶνται μὲ ζημίαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γεννᾶται τὸ ἐμπόριον τῶν ἀποδεικτικῶν γραμμάτων (Actienhandel).

Τὸ γενόμενον κέρδος διανέμεται συνήθως κατ' ἔτος πρὸς τὸς ἔχοντας τὰ ἀποδεικτικά γράμματα, καὶ ὀνομάζεται εἰς τὴν ἐμπορικὴν διάλεκτον Διαιρέτης (divident).

Τὸ πόσον ὑπερβολικὰ μεγάλας ὑποθέσεις δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν αὐταὶ αἱ συντροφίαι, βλέπομεν εἰς τὴν Ἰνδικὴν συντροφίαν τῆς Ἀγγλίας, ἢ τις ἐξουσιάζει ὁλόκληρα βασίλεια, τρέφει πολὺν στρατὸν τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐνεργεῖ σχεδὸν ἀποκλειστικὸν ἐμπόριον μὲ τὴν Ἀσίαν, Ἀφρικὴν καὶ Ἀμερικὴν. Πρὸ τῆς Γαλλικῆς πολέμου εἶχε καὶ ἡ τῆς ὀλλάνδης Ἰνδικὴ συντροφία μεγαλώτατον ἐμπόριον, καὶ ἐξουσίαζεν εἰς τὰ μακροῦν μέρη τῆς κοσμοῦ μεγάλα κτήματα.

§. 57.

Ἐκ τῆς φαίνεται, ὅτι ἡ διοίκησις αὐτῶν τῶν δημοσίων συν-
τρο-

τροφιῶν εἶναι ἔργον δυσκολώτατον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ κατορθωθῆ μόνον δι' ἀνδρῶν πολλὰ ἀξίων καὶ ἐμπείρων. Εἰς μόνος διοικητῆς δὲν ἠθέλην εἶναι ἰκανὸς νὰ ἐπιστατῆ εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς συντροφίας· διὰ τῆτο ἐκλέγονται πλείονες διοικηταί. Ἡ ἐκλογή των διορίζεται ἐκ τῆ ἀριθμῆ τῶν ὧν λαμβάνουσιν ἀποδεικτικῶν γραμμάτων. Ὅς τις λαμβάνει 50 γράμματα ἔχει πολλὰ μεγαλῆτερον δίκαιον εἰς ἐκλογὴν διοικητῆ, παρὰ ὁ λαμβάνων 10 γράμματα. Αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι πολλὰ κακὸς εἰς τὸ νὰ ἐκλέγονται ἄνδρες ἀξιοί. Οἱ διοικηταὶ συνέρχονται ἐν καιροῖς διορισμένοις τακτικὰ, εἰς ἐκτακτοὶ περιστάσεις δὲν δώσωσιν αἰτίαν ἰδιαιτέρας συνελεύσεως.

Ὅς τις θέλει νὰ μάθῃ βεβαιώτερον περὶ τῆς ὠφελείας ἢ τῆς βλάβης, ἢ τις προξενεῖται εἰς ἕνα τόπον, ἔχοντα τοιαύτας συντροφίας, ἄς ἀναγνώσῃ τὴν τῆ Βυσχίε πραγματείαν περὶ τῶν ἐμπορικῶν συντροφιῶν ἐν τῇ αὐτῆ ἐμπορικῇ βιβλιοθήκῃ²).

§. 58.

Ἐδῶ θέλω ὁμῶς νὰ σημειώσω τόσον μόνον, ὅτι ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει ἡ πολιτεία καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ἄνθρωποι διὰ τοιούτων συντροφιῶν, δὲν εἶναι τόσον μεγάλη καθὼς κρινῶς τὴν νομίζουσι. Διότι χρειάζονται εἰς αὐτὰς μεγάλα ἔξοδα, τὰ ὅποια πολλάκις γίνονται ἔξω τῆ πρέποντος. Καὶ οἱ διοικηταὶ δὲν κυβερνῶσι τὰς ὑποθέσεις των καθὼς πρέπει, ἐπειδὴ ἐνίοτε εἶναι ἐλλειπεῖς τῆς ἀναγκαιῆς ἀξιότητος.

Πρὸς τῆτοις εἶναι καὶ διὰ τῆτο πολλὰ ἐπιβλαβεῖς, ὅτι διὰ τὰ προνομιάτων, καὶ διὰ τὰ μεγάλα κεφάλαιά των χαλῶσι τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἰδιωτικῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἰκανοὶ νὰ κῆμωσιν ὅμοια βήματα μὲ αὐτάς. Ὅθεν οἰκαιοποιεῖνται τὸ μεγαλῆτερον μέρος τῆ ἐμπορίας.

Ἐπειδὴ αἱ ἐμπορικαὶ συντροφίαι ἀγωνίζονται κατὰ πάντα
δυνα-

2) Ἡ Βιβλιοθήκη αὕτη ἐξεδόθη ὑπὸ τῆ προφέσσουρος Ἐβελιγγ καὶ ὑπὸ τῆ Βυσχίε (Büsch), Γερμανισί τῶ 1785 — 1797 ἐν Ἀμβέργῳ. ἐν τῶ Α' τόμῳ αὐτῆς ἐμπεριέχεται τὸ τῆ τελευταῖε περὶ τῶν ἐμπορικῶν συντροφιῶν σελ. 9 ἕως 116.

δυνατὸν τρόπον νὰ κάμωσι μεγάλον διαιρέτην (κέρδος), ὀλίγον φροντίζουσι διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν τόπων ἐκείνων ἐπὶ τὰς ὁποίας ἰκερδαίνουσιν. Ἡ πείρα ἀποδεικνύει, ὅτι ὅλαι αἱ ἀποικίαι, αἱ ὑποκείμεναι εἰς μεγάλας συντροφίας κυβερνῶνται κακῶς, καὶ καθόλου ὑπάγουσι πρὸς ἀφανισμόν.

§. 59.

Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν συντροφιῶν ἠμπορέμεν εἰς τὰς καιρὰς ἡμῶν νὰ συναριθμήσωμεν καὶ τὰς ἀσφαλιστικὰς οἰκονομίας διὰ τὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς καὶ τῆς θαλάσσης. Ἐνένται δηλαδὴ πολλοὶ ἰδιωτικοὶ, καὶ συνάγουσι δὲ ἀποδεικτικῶν γραμμάτων (ἀκτιῶν) μίαν μεγάλην ποσότητα χρημάτων. Ἡ ποσότης αὐτῶν τῶν χρημάτων εἶναι τὸ κυρίως διωρισμένον κεφάλαιον, ἐπὶ τὸ ὁποῖον θεμελιῆται ἡ ἐξασφάλισις. Αὐτὸ τὸ ἐπιτήδευμα καθόλου λαμβανόμενον εἶναι πολυκερδές, ἐκτὸς ἀνίσως ἐκ κακῶν συμβεβηκότων καὶ ἀπροσδοκῆτων πειρατικῶν ἀπολεσθῶσιν εἰσαπαεῖ πολλὰ πλοῖα. Διότι ὁ κυρίως κίνδυνος τῆς θαλάσσης τῶρα εἶναι πολλὰ ὀλίγος, ὡς μετὰ λόγον ἠμπορέμεν νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ἀπὸ 100 πλοῖα μόνον δύο καταποντίζονται εἰς τὴν θάλασσαν εἰς τὰ νερά τῆς Εὐρώπης. Εἰς δὲ τὸν Ὠκεανὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χαθῇ μηδὲ ἓν, ὑγιὲς ὄν καὶ καλῶς κυβερνῶμενον.

Αὗται αἱ συντροφίαι ἔχουσιν ἕσιώδη ὠφέλειαν, διότι ἐμποδίζουσι τὸν διὰ θαλάσσης ἐμπορευόμενον πραγματευτὴν, ἢ τὸν ἰδιωτικόν, ὅς τις ἐξασφαλίζει τὸ μεγάλο κτήμα τὸ διὰ τὸν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς, ἀπὸ τῆς νὰ καταντήσωσιν εἰς πτωχείαν αἰφνηδίως, διὰ τινος τοιαύτης δυστυχίας. Ἡ ζημία τὴν ὁποίαν λαμβάνει αὐτὴ ἡ συντροφία ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς, καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀναπληρῶνεται πάλιν διὰ πολλῶν ἄλλων ἐξησφαλισμένων ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπαθον τινὰ βλάβην. Περὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν συντροφιῶν θείλω εἰπεῖ κατωτέρω πλείονα.

§. 60.

Ἔως ἐδὼ νομίζω ὅτι ὠμίλησα ἀρκετὰ καὶ μὲ ἰκανὴν σαφή-

κειαν

θείαν περί τῶν πολυποικίλων τρόπων, καθ' ἕς ἐνεργεῖται τὸ ἐμπόριον. Μοι μέντοι ἐτι μόνον διάφοροι ἀσυνήθιστοι τρόποι, κατὰ τὰς ὁποίας γίνεται ὁμοίως ἐμπόριον εἰς διαφόρας Ἀγοράς κατὰ τινος εὐκαιρίας, ἐξ ὧν εἶναι ἐμπρώτοις:

Τὸ ἐμπόριον Μετὰ δημόσια χρέη τῆς πολιτείας.

Κατὰ τὸν ἡ αἰῶνα τόσο πολὺ κατεχρεώθησαν σχεδὸν ὅλα τὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης, ὥστε ἠναγκάσθησαν ὅλα νὰ καταφύγῳσι εἰς κατασκευὴν χαρτίνων νομισμάτων, καὶ εἰς ἄλλα κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσφαλῆ μέσα, διὰ νὰ συνάξωσι χρήματα. Αὐτὰ τὰ χαρτία ἐκδοθέντα ἐν ὀνόματι τῆς πολιτείας ὡς ἀποδεικτικὰ χρέη (ὁμολογίαι), ἦσαν τόσο πολλὰ, καὶ τοσούτων ποικίλων εἰδῶν, ὥστε οἱ μετέπειτα κάτοχοι αὐτῶν ἔπρεπε νὰ καταλάβωσιν, ὅτι ἡ πολιτεία δὲν θέλει τοῖς πληρώσει πάλιν ὁλόκληρα τὰ κεφάλαια. Ἐπειτα ἔγινε καὶ ἡ διάταξις διὰ πολλὰ ἐξ αὐτῶν τῶν δημοσίων χρεῶν, ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ δανεισῆς νὰ τὰ ζητήσῃ πλέον, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ εὐχαρισῆται ὅταν τῷ ἐπληρώνοντο οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων.

Οἱ τῶν δημοσίων δανεισαὶ λοιπὸν ἔχοντες χρεῖαν χρημάτων, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ βοηθηθῶσι κατὰ τινα ἄλλον τρόπον, ἐβιάσθησαν νὰ πωλήσωσι τὰ δανειάτων μὲ πλειότερα, ἢ ὀλιγώτερα τὰ ἑκατὸν ζημίαν. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν κατήντησαν κατ' ὀλίγον πολλοὶ δανεισαὶ τῆς πολιτείας, καὶ ἔτω προῆλθεν ἐντὸς ὀλίγου ἐκ τῶν δημοσίων χρεῶν τακτικὸν ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖται ἐξαιρέτως εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ὄταν τὰ πράγματα τῆς πολιτείας εἶναι καλὰ, ἡ τιμὴ αὐτῶν τῶν δημοσίων χρεῶν ἀυξάνεται, ὅταν δὲ δυσχερῶσιν, ἐκπίπτει. Ἐκ τούτου λοιπὸν συνέση ἐν ἀντικείμενον τῆς κερδολογίας (Speculation) διὰ ξένου καλῆντοπίου, καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Στόξ (Stocks). Παρόμοιον τι ἐμπόριον ἐνεργεῖται εἰς τὴν Γαλλίαν, Ὁλλάνδαν, Ἀσρλίαν, Ἰσπανίαν κ. τ. λ. καὶ ἐν γένει εἰς ἐκείνας τὰς τάτας, ἔνθα εὐρίσκονται πολλὰ ἐπισηφαλῆ χρέη τῆς πολιτείας. Ἐν τῷ

περὶ

περὶ νομισμάτων Κεφαλαίων, θέλω ὁμιλήσει πλείονα περὶ αὐτῶν
τῶν διαφόρων χαρτίνων νομισμάτων.

Ἐμπόριον τῆς μεγάλης τύχης.

§. 61.

Εὑρίσκονται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν Εὐρώπην πολλὰ εἶδη πραγ-
ματειῶν, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἀβέβαιον πώλησιν, καὶ ὁ ἔχων αὐ-
τὰς πρέπει νὰ παρατηρῇ πᾶσαν εὐκαιρίαν διὰ νὰ τὰς πωλήσῃ.
Εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις εὑρίσκονται πολλοὶ ἄνθρωποι,
οἵ τινες κατὰ τινὰ εὐκαιρίαν ἰδόντες τὰς πλέον μακρυνὰς τόπους
διὰ τε θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς, ἔμαθον, ὅτι εἶδος τι πραγ-
ματείας μὴ ἐξοδεύομενον ἐν τῇ Εὐρώπῃ, θέλει εὖρει ἐκεῖ ἀγο-
ρασάς. Ἰπάγουσι λοιπὸν δι' αὐτὸ πρὸς τὰς ἔχοντας τὰς πραγ-
ματείας εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ κάμνουσιν τρόπον νὰ ἀποκτήσω-
σιν εἰς αὐτὰς πίσιν, ὥστε ἐμπιστεύουσι τὰς πραγματείας εἰς χεῖρας
τῶν, καὶ ἀποτολμᾶται τὸ ἐπιχείρημα συνήθως ὑπὸ τὰ ἐπόμενα
περισυτικά.

Ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα, τὰ ὅποια ἔκαμαν τοιαῦτα τα-
ξειδία κοινῶς δὲν ἔχουσιν ἴδια χρήματα, πρέπει ὁ κύριος τῶν
πραγματειῶν νὰ τὰς δώσῃ ἐπὶ πίσει (μὲ κρέδιτον) εἰς τὸν θέ-
λοντα νὰ τὰς ἐξοδεύσῃ εἰς τόπους μακρυνὰς, ἢ αὐτὸς ζητεῖ χρή-
ματα δάνεια, διὰ νὰ πληρώσῃ μέρος τι μὲ αὐτὰ εἰς τὸν κύριον
τῶν πραγματειῶν.

Αὕτη ἡ πίσις ὅμως εἶναι πολλὰ κακὴ, διότι δὲν ἤμπορεῖ τις
νὰ ἠξεύρῃ ποτε ἐπιστρέφει πάλιν ὁ ταξειδεύων μὲ τὰς πραγματείας,
καὶ ἐν θέλῃ λάβει τῶντι τὴν ἐλπιζομένην τιμὴν ἐκ τῶν μεθ' ἐ-
αυτῆ ληφθεῖσων πραγματειῶν.

Ἐὰν ὁ τὴν πίσιν δίδῃς δὲν θέλῃ νὰ διακινδυνεύσῃ ὅλον τὸ
κεφάλαιόν τε, πρέπει καὶ νὰ τὸ ἐξασφαλίσῃ καὶ νὰ πληρώσῃ
αὐτὰ τὰ ἔξοδα.

Πρὸς τέτοις ἐπιταί, ὅτι ὁ ταξειδεύων ἰπάγει εἰς τόπους,
μὴ ἐπισκεπτομένους πολὺ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων, ἀλλέως αἱ εἰς τὴν
μεγά-

μεγάλην τύχην δοθεῖσαι πραγματεῖαι, δὲν ἤθελαν εἶρει τόσων βεβαίαν πώλησιν. Ὅμως τίς ἀγνοεῖ πόσον ἐπικίνδυνα εἶναι αὐτὰ τὰ ταξείδια, καὶ ὅτι πολλάκις καταποντίζεται αὐτάνδρον τὸ πλοῖον.

Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ἐμπόριον εἶναι τόσον ἐπικίνδυνον, καὶ τὸ κέρδος δὲν εἶναι πάντοτε βέβαιον, ἐνεργεῖται σπανίως μόνον εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν. Διότι εἰς τὰς νῦν πεπολιτευμένας πολιτείας ὑπάρχεισι διάφοροι τρόποι τῆς ἐνὰ μεταχειρισθῆναι τὰ χρήματά τε μὲ ἀσφάλειαν καὶ ὄφελος, ὥστε πολλὰ σπανίως ἐμβάζονται εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτὸ τῆς τύχης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ Νομισμάτων.

§. 1.

Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, ὅτι τὸ πρῶτον ἐμπόριον ἐνεργεῖτο μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς. Ὁ εἰς ἔδωκε τὸ περιττεῖον ἐκ τῶν πραγμάτων εἰς ἕνα ἄλλον, ὅς τις τὸ ἐχρεώζετο, καὶ ἐλάμβανε παρ' αὐτῆ ἄλλο εἶδος πράγματος ἀρεστοῦ αὐτῷ. Ἡ δυσκολία ὅμως αὐτῆ τῆ ἐμπορίας ἦτον μεγαλωτάτη, ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ εὑρεθῆ τις, ὅς τις νὰ ζητῆ π.χ. τὰς πραγματείας τῆ Α, εἶχεν ὅμως πραγματείας νὰ προσφέρῃ, τὰς ὁποίας τὰς εἶχε καὶ αὐτός. Ὅθεν ἔπρεπε νὰ εὑρεθῆ πρᾶγμα τι, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα ἠδύνατο νὰ συγκριθῆ μὲ ὅλα τὰ πωλητὰ καὶ μὴ πωλητὰ πράγματα.

Διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν, ἐπόμενον ἦτον ὅτε μετεχειρίσθησαν διάφορες πραγματείας. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλαβον εἰς αὐτὸ τὰ κτήνη. Καὶ εἰσέτι εὐρίσκονται τόποι, ὅπου τὸ μέτρον, δὲ εἶ

δι' ἃ συγκρίνεται ἡ τιμὴ τῶν εἰς τὸ ἐμπόριον ἐρχομένων πραγμάτων εἶναι εἶδος τι πράγματος, π. χ. τὸ ἅλας εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν, ὁ θαλάσσιος ὄνος (Stockfisch) εἰς Νεϋφενδλανδ, τὰ κογχύλια ²) εἰς τὰς Μαλδίβας νήσους, ὁ ταβάκος, εἰς διάφορα μέρη τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς βορείης Ἀμερικῆς κ. τ. λ.,

§. 2.

Ταχέως ἐκατάλαβον ὅμως, ὅτι κατ' αἰτῶν τὸν τρόπον δὲν ἦτον δυνατόν νὰ ἐνεργηθῇ ἐμπόριον σημαντικὸν εἰς τὸν τόπον, καὶ πολλὰ ὀλιγώτερον εἰς ἕνευς τόπου. Ἐχρειάζετο λοιπὸν νὰ ληφθῇ ἄλλο τι πρᾶγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον νὰ διορίζεται ἡ τιμὴ ἐκάστω πράγματος.

Τελευταῖον ἐκλεξαν τὰ μέταλλα, ἐξαιρέτως τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, τὰ πολύτιμα ὀνομαζόμενα, ἵνα χρησιμεύωσιν εἰς μέτρον, καθ' ὃ νὰ δύνωνται ἅπαντες οἱ πλησίον καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων κατοικοῦντες ἄνθρωποι νὰ πραγματεύωνται μεταξὺ τῶν, μὲ τρόπον πολλὰ προσφυῆ καὶ εὐκόλον, καὶ νὰ ἐξιπῶνται εἰς τὰς ἀποδοσίας τῆ ἐμπορίας.

Τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εἶναι δι' αἰετὸ τὸ ἐσιωπὸς τέλος τοσοῦτον χρησιμώτερα, ἐπειδὴ πρὸ πάντων τῶν ἄλλων ἔχουσι καλὰς ιδιότητας καὶ προτερήματα. Ἦγεν:

§. 3.

Α' Δὲν φθείρονται, ἀλλὰ μένουσιν ἐν πάσῃ περιγᾶσει καὶ

²) Τὰ κογχύλια αὐτὰ εἶναι ἕκ τῆ εἶδος τῶν κοινῶς ἐν τῷ παγινηδίῳ τῷ λεγομένῳ μάγγαλα μεταχειριζομένων. Οἱ Τῦρκοι σολίζουσι μὲ αὐτὰ τὰ μυλάρια, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθιγγάνων τὰς κόμας τῶν. Ὀνομαζοῦνται εἰς τὰς Μαλδίβας κ. α. β. γ. δ. ε. καὶ μεταχειρίζονται τόσον ἐκεῖ, ὅσον καὶ εἰς τὴν Βεγγάλην καὶ Σιάμ, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ἄνω Γαϊνέαν ἐπὶ τὸ δυτικὸν παραθαλάσσιον τῆς Ἀφρικῆς ἀντὶ τῶν λεπτῶν νομισμάτων. Οἱ Μαλάυοι καὶ οἱ Σιάμιοι τὰ ὀνομαζοῦσι κο-ν-θ-ά-γα. 50-60 ἐξ αὐτῶν δίδονται δι' ἐν χαλκῶν νόμισμα πέξα ἢ κέσσα λεγόμενον, τὸ ὁποῖον ἰσοτιμᾶται σχεδὸν μὲ 6 Γαλλικὰ ἀσηνᾶρια, ἡ τιμὴ τῶν ὁμοῦς εἶναι μεταβλητὴ κατὰ τὸ πλησιέστερον, ἢ ἀπώτερον τῆς θαλάσσης.

ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὴν ἰδίαν τιμὴν των ὁμοία, καὶ δὲν εἶναι ὑποκείμενα καθὼς τὰ ἄλλα πράγματα, εἰς ἐλάττωσιν ἢ ἄλλην τινὰ φθοράν.

Β. Δύνανται νὰ μεχθῶσι μὲ ἄλλα μέταλλα, καὶ διὰ τῆς μίξεως νὰ γένωσι καλλιτέρας ἢ κατωτέρας ποιότητος. τὰς ἐκ τῆς ὠφελείας θέλομεν ἰδῆ κατωτέροι. Ὄταν θέλω ὅμως νὰ τὰ φέρω εἰς τὴν προτέραν καλὴν κατάστασιν των, ἢμπορεῖ νὰ γένη τόσον καλά, ὥστε νὰ μὴ χαθῆ τι ἐκ τῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν εἶχον πρὸ τῆς μίξεως, ὅθεν ὀνομάζουσι τὰ πολύτιμα μέταλλα, ὑπὸ τῆς πυρὸς ἀδάπανα.

Γ. Οὐδενὸς σώματος καθαρότης δύναται νὰ διορισθῆ μὲ τὸσαύτην ἀκρίβειαν, ὡς ἡ ἀγνότης τῆ χρυσεῖς καὶ τῆ ἀργυρεῖς διὰ τῆς πυρὸς. Ὄταν ἔχω λοιπὸν μέταλλα ὡμὰ καὶ κοινῶς μεμιγμένα, ἔδὲ μία δυσκολία εἶναι, νὰ διορίσω τὴν ἀγνότητα τῆ ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένη χρυσεῖς ἢ ἀργυρεῖς ἀκριβέστατα.

Δ. Αὐτὰ τὰ μέταλλα δύναται νὰ διαιρεθῶσιν ἄνευ ἐλάττωσεως εἰς πᾶμπολλά ὁμοία μέρη, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ μέρη πάλιν νὰ ἐνωθῶσι κατ' ἀρέσκειαν εἰς ἓν σῶμα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνονται τὰ παρ' ἡμῶν νομίσματα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ἐπωφελέστατα, ἐξαιρέτως εἰς μεγάλα καὶ μικρὰ ἐμπόρια.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ πισεύσῃ τις, ὅτι, ἅμα παραδεχθέντων τῶν μετάλλων εἰς μέτρον τῆς τιμῆς πασῶν τῶν πραγματειῶν, ἔγιναν καὶ τὰ κεχαραγμένα χημήματα, ἀλλὰ τὰ ἔφερον εἰς λάμας (χωνευτὰς ράβδους), αἱ ὁποῖαι ἐδίδοντο καὶ ἐδέχοντο εἰς πληρωμὴν. Κατ' αὐτοὶ οἱ Ῥωμᾶνοι ἐπὶ τῶν πρώτων Βασιλέων αὐτῶν δὲν εἶχον ἔτι νομίσματα κεχαραγμένα, ἀλλ' ἐπληρῶνοντο ἀμοιβαίως εἰς λάμας, τὸ ὁποῖον καὶ νῦν γινεται εἰς τὸ μέγαλον ἐμπόριον μεταξὺ διαφόρων ἐθνῶν, ἐπειδὴ τὰ νομίσματα τῆς μίας χώρας, δὲν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὴν ἄλλην.

§. 4.

Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπικράτειαν ὅμως προτιμῶνται τὰ νομίσματα ἀπὸ τὸ ἀχάρακτον χρυσαῖον καὶ ἀργύριον. Διότι περὶ τῶν νομισμάτων εἶναι γνωστὸν, ἢ ἢμπορεῖ τις εὐκόλως νὰ μάθῃ

Θη ἐκ τῶν διαταγῶν τῶν νομισμάτων, πόση εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ τιμῆ των, ἐξεναντίας δὲ τὰ ἀχάρακτα μέταλλα πρέπει νὰ τὰ ζυγιάση, τὸ ὁποῖον κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸ χρυσίον δὲν ἠμπορεῖ νὰ γένη εἰς τὸν κοινὸν λαὸν πάντοτε μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν, καὶ μ' ὅλον τῆτο μικρὰ τις διαφορὰ τῆς βαρῦτητος ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ μεγάλην ζημίαν. Ἡ βεβαιότης λοιπὸν εἰς τὴν βαρῦτητα εἶναι πολλὰ βσιῶδες περιζατικὸν ἐν αὐτοῖς.

Εἰς τὰ νομίσματα ἠξεύρω ἔ μόνον εἰς πόσην βαρίτητα εἶναι κεχαραγμένα, ἀλλὰ καὶ πόσην ἀγνότητα ἔχουσι. Τῆτο ὁμῶς δὲν συμβαίνει καὶ εἰς τὰς λάμας τῆ ἀργυρίας καὶ τῆ χρυσίας κατ' ἑδῆνα τρόπον, αἱ τινες πρέπει νὰ βασανισθῶσιν ἀπαραιτήτως διὰ νὰ εὔρη τις τὴν ἀγνότητά των, τὸ ὁποῖον προξενεῖ ἔ μόνον πολλὰ περιζατικά, ἀλλὰ καὶ ἔξοδα, μὲ ὅλην τὴν ἀπλότητα καὶ εὐκολίαν τῆς βασανιστικῆς τέχνης, τὴν ἐφευρεθείσαν ὑπὸ τῆς Χημικῆς.

§ 5.

Ἐπειδὴ τὰ κεχαραγμένα χρήματα εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς τὸν ἡμέτερον τρόπον τῆ ζῆν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐπόμενον ἦτον, ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἐκάσης πολιτείας ἔλαβε μεγάλην ἐπιμέλειαν νὰ φροντίσῃ, ἵνα ἐκδοθῶσι τὰ νομίσματα εἰς προσδιορισμένην ποσότητα καὶ ποιότητα. Ἐτυπῶντο δὲ καὶ εἰσέτι τυπῶνται κοινῶς εἰς πᾶν νόμισμα διὰ προσαγῆς τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας μία σφραγίς, δι' ἧς δηλεῖται ἡ βεβαιότης, ὅτι ἐν τῷ νομίσματι ἐμπεριέχεται ἡ διορισθεῖσα βαρῦτης ἀργυρίας ἢ χρυσίας, καὶ ἡ διατεταγμένη ἀγνότης αὐτῆ τῆ πολυτίμη μέταλλο. Ἐκ τῆτε προῆλθε τὸ νὰ ἀναδέχεται ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἐκάσης πολιτείας τὸ χάραγμα τῆ χρυσίας καὶ τῆ ἀργυρίας.

Τῆτο εἶναι ἔτι μᾶλλον ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ ἐν ἐκάσῃ χώρᾳ, ἐν ἧ τὰ νομίσματα δὲν ἐκδίδονται εἰς τιμὴν προσδιορισμένην, καὶ ὅτε ὁ ξένος δὲν ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ μὲ ἀκρίβειαν πόσον χρυσίον ἢ ἀργύριον λαμβάνει εἰς τὰ δίδόμενα νομίσματα ὁποι-

8δη-

εδηποτῶν ὀνόματος, δὲν ἐνεργεῖται τακτικὸν ἐμπόριον, ἢ δὲ φιλοπονία ζημιῖται ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς.

§. 6.

Τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, ὅταν εἶναι πάντῃ ἀγνὰ εἶναι πολλὰ ἀπακά, καὶ δὲν δύναται τις νὰ κατασκευάσῃ ἐξ αὐτῶν νομίσματα χωρὶς μίξεως ἄλλων μετάλλων. Καρβάνεσι δὲ συνήθως εἰς τὸτο χαλκόν, καὶ ἡ ποσότης τῆς προσθήκης ἐξήρηται ἐκ τῶν νομισματικῶν διατάξεων τῶν διαφόρων πολιτειῶν. Ἡ προσθήκη αὕτη τῷ χαλκῷ λέγεται ἔνθεμα (Schrot), τὰ δὲ ἀγνὸν χρυσίον ἢ ἀργίριον, βᾶσις τῷ νομίσματος (Korn).

Διὰ νὰ προφυλαχθῶσιν αὐτὰ τὰ νομίσματα ἀπὸ τῆς ἀναλύωνται, καὶ διὰ νὰ κερδηθῶσι πάλιν τὰ δι' αὐτὰ γενόμενα ἐξόδα, δίδει συνήθως ἡ πολιτεία εἰς τὰ ἐπ' αὐτῆς χαραττόμενα νομίσματα ἀνωτέραν ὀνομασθὴν τιμὴν, παρ' ἧσιν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ περιέχουσιν εἰς χρυσίον καὶ ἀργίριον. Τὸ εἰς τὴν ὀνομασθὴν τιμὴν πλεῖον λογαριαζόμενον, λέγεται τιμὴ τῷ χαράγματος τῷ νομίσματος (Schlagfchaz), καὶ εἶναι $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$ τὰ ἑκατὸν κατὰ διὰ μέτρον, ὡς ποσότης τῶν ἐξόδων τῷ νομίσματος. Κυρίως δὲ εἶναι κέρδος, ἢ τέλοςισον δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι κέρδος εἰς τὴν πολιτείαν ἐκ τῶν νομισμάτων. Δὲν εἶναι ὠφέλιμον τὸ νὰ μὴ γίνηται προσθήκη εἰς τὴν τιμὴν, τόσον διότι τὰ νομίσματα ἐξοδεύονται παραπολύ, ὅσον καὶ διότι ἤθελον ἀναλύονται, ὅταν ξέρον κάμπιον δίδῃ αἰτίαν νὰ σέλωσιν μετρητὰ εἰς λάμας ἀργυρίας, καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἐπικερδέερον τὸ νὰ ἀναλύωσι τὰ νομίσματα, καὶ νὰ ἐμβάσωσιν εἰς μετρητὰ, παρὰ διὰ καμπιῶλων.

§. 7.

Πρὸς συμφωνίαν, καθ' ἣν διηρέθησαν τὸ πάλαι τὰ νομίσματα, ἐδέχθησαν τὴν λίτραν. Ἡ Γαλλικὴ λίτρα λοιπὸν ἐπὶ τῷ μεγάλῃ Καρόλε περιεῖχε τῶντι μίαν λίτραν ἀργυρία διορισμένης τινὸς ἀγνότητος. Ὀμοίως καὶ τὸ Ἀγγλικὸν πένδ (Pound), μίαν λίτραν ἀργυρία. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἐδέχθησαν εἰς μέτρον γενικῶς τὴν ἡμισειαν λίτραν, ἢ τὴν μάρκαν τῆς Κολλωνίας. Αὕτη ἡ μάρκα περιέχει εἰς χρυσίον 24 κεράτια (Karat), ἢ 288 κόκ-

κας. ἓν κεράτιον περιέχει λοιπὸν 12 κόκκους, καὶ 1 λότ., 18 κόκκους. Τὸ ἀγνὸν χρυσίον χωρὶς τινος προσθήκης εἶναι 24 κερατίων, τὸ δὲ ἀγνὸν ἀργύριον εἶναι 16 λοτίων. Ὄταν λοιπὸν λέγομεν, τῆ-
το τὸ χρυσίον εἶναι 22 κερατίων, ἔδεν ἄλλο ἐννοῶμεν, ἀλλ' ὅτι ἡ
μάσκα περιέχει 22 κεράτια ἀγνὸν χρυσίον καὶ 2 κεράτια προ-
σθήκην εἰς χαλκόν. 12 λοτίων ἀργύριον ἔχει 4 λότια προσθή-
κην.

Ὄταν λοιπὸν θέλω νὰ συγκρίνω τὰ νομίσματα ἑνὸς τόπου,
μετὰ τινος ἄλλου, παρτηρῶ μόνον τὴν ἀγνότητα τῆ ἐν αὐτοῖς
ἐμπεριεχομένη ἀργυρία, ἢ τὴν προσθήκην διηρημένην εἰς ἄσα,
καὶ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῆ ἐνὸς νομίσματος πρὸς τὸ ἄλλο, ἢμπορῶ
νὰ καταλάβω ποῖον νόμισμα εἶναι καλλίτερον.

§. 8.

Ἡ κυρίως ἀναλογία τῆ χρυσεῖς καὶ τῆ ἀργυρεῖς δὲν εἶναι δυ-
νατὸν νὰ διορισθῇ μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν, ἐπειδὴ αὐτὴ ἐξήρτη-
ται τόσον ἐξ αὐτῆ τῆ τόπου, ὅς τις ἔχει ἀπὸ τὸ ἐν ἢ ἀπὸ τὸ ἄλ-
λο μέταλλον πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον, ὅσον καὶ ἐκ τῶν καιρι-
κῶν περιστάσεων, π. χ. ἐκ τῆ πολέμου κ. τ. λ. Ἡ ἀναλογία τῆ
χρυσεῖς πρὸς τὸ ἀργύριον εὐρίσκεται κατωτέρα εἰς τὸν τόπον, τὸν
ἔχοντα πολὺ ἐκ τῆ πρώτης μετάλλου. Οὕτως εὐρίσκεται εἰς τὴν
Πορτογαλίαν, ἢ τις βάλλει εἰς τὸ χρυσίον μόνον 15 $\frac{1}{2}$ βαθμοῦς
τιμὴν ὑπὲρ τὸ ἀργύριον ¹). Ἡ δὲ αἰτία εἶναι, ὅτι λαμβάνει
ἀπὸ τὴν Βρασιλίαν πολλὰ πλειότερον χρυσίον παρὰ ἀργύ-
ριον. Τὸ ἀνάπαλιν εἶναι εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἢ τις λαμβάνει
ἀπὸ τὰ ἐν τῇ Ἀμερικῇ κτήματά της πολὺ ἀργύριον καὶ ὀλίγον
χρυσίον. Ὄθεν τὸ χρυσίον τιμᾶται 15 ἀκτεῖς πλείον τῆ ἀργυρεῖς.
Ἀνίσως ἢμπορῇ τις νὰ πιεύσῃ τὰς παλαιὰς εἰδήσεις, τὸ χρυ-
σίον εἶχεν εἰς τὴν Κίναν τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐννεάκις μεγαλη-
τέραν τιμὴν παρὰ τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ τότε εἶχεν ὑπερβολικὰ
πολὺ χρυσίον. Καθολικῶς ἡ μετρία τιμὴ τῆ χρυσεῖς εἶναι πρὸς
τὸ ἀργύριον ὡς 1 πρὸς 14 $\frac{1}{2}$ ²).

A

§. 9.

¹) Ἦγεν 15 $\frac{1}{2}$ μερίδια ἀργυρίου διὰ 1 μερίδιον χρυσοῦ.

²) Εἰς τὴν Τυρκίαν, ὡς 1 πρὸς 16 σχεδόν. ἐνίοτε περισσότερον ἢ
ὀλιγώτερον.

Αὐταὶ εἶναι αἱ φυσικαὶ αἰτίαι, αἱ διορίζουσαι τὴν ἀναλογίαν τῶ χρυσίου πρὸς τὸ ἀργύριον. Πρέπει ὅμως νὰ θεωρήσῃ τις ἐν τούτῳ ἐξαιρέτως καὶ τὰς καιρικὰς περιστάσεις. Π. χ. ἐν καιρῷ πολέμου τὸ χρυσιὸν ἢ μπορεῖ νὰ κρυφθῇ καὶ εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις νὰ μετακομισθῇ εὐκολώτερα. Ἡ τιμὴ τῶ χρυσίου καὶ τῶ ἀργυρίου μεταβάλλεται πολλάκις, καὶ ἐκ τούτου, ὅταν ἡ καταλλαγὴ (κάμπιον) εἶναι ζημιώδης διὰ τινὰ τόπον, καὶ διὰ νὰ μὴ ἐπιπέσῃ παραπολύ, ἅμα δὲ καὶ διὰ νὰ ἐξισωθῇ ἡ ἐμπορικὴ ζυγοσταθμία, πρέπει νὰ σαλώσῃ μετρητὰ χρήματα. Ἐὰν τὰ πράγματα τῶ ἐμπορίου ἀπαιτῶσιν, ἵνα σαλῇ ἀργύριον, τότε αὐτὸ ἀναβαίνει κατὰ τὴν τιμὴν. Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ διὰ τὸ χρυσιὸν. κ. τ. λ.

§. 10.

Εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς ἡμέρας δὲν εὐχαριστήθησαν πλέον μὲ τὰ πολυτίμα μέταλλα, διὰ νὰ παριστάνωσι τὴν τιμὴν πάντων τῶν πωληθέντων πραγμάτων, ἀλλὰ κατέφυγον εἰς μέσα, τὰ ὅποια αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δὲν ἔχουσι σχεδὸν ἐδεμίαν τιμὴν, καὶ θεμελιῶνται μόνον ἐπὶ τὴν μεγαλητέραν ἢ μικροτέραν πιθανότητα, ὅτι δίδονται δι' αὐτὰ πολυτίμα μέταλλα. Ἐννοῶ ἔδω τὰ χάρτινα νομίσματα, τὰ ὅποια ἔγιναν τόσον κοινὰ, ὥστε τώρα μόνον ὀλίγα ἔθνη ἠξεύρομεν ἀκόμη, τὰ ὅποια κάμνουσι τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς καμπιαλικὰς ὑποθέσεις των μὲ ἐκείνην τὴν ἀπλότητα, ἣ τις ἔσυνθηθίζετο ἔτι κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὅτε εἰς τὸ ἐμπόριον ἐγνώριζον μόνον χρήματα ἐκ πολυτίμων μετάλλων. Μὲ ὅλον ὅπερ ἡ πληθὺς τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων καὶ τῶν συναλλαγμάτων δὲν παρεβάλλετο μὲ τὴν ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς ἡμέραις.

Εἰς αὐτὰ τὰ χάρτινα νομίσματα ἔδωκαν τὴν πρώτην αἰτίαν αἱ δημόσιαι τραπεζαὶ (βάνκοι), καὶ μάλιστα ἡ τῆς Λονδρου. Ὅθεν ἔδω ἀνήκει νὰ εἴπω περὶ τῶν τραπεζῶν, καὶ τῶν αὐτῶν νομισμάτων.

Περὶ